

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **C.Y.**, zastoupená JUDr. Radkem Adámkem, advokátem se sídlem Cihlářská 19, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2008, č. j. 1 Az 68/2006 - 49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 9. 2006, č. j. OAM-1140/LE-05-07-2006, byla zamítnuta žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Hlavním argumentem žalovaného byl závěr, že žalobkyně ve své žádosti uvedla jako jediný důvod pro její podání skutečnost, že měla v zemi původu ekonomické problémy a nemohla platit daně.

Žalobkyně brojila proti tomuto rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze, ve které namítala, že ekonomické důvody mohou být za určitých okolností důvodem ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, pokud tyto problémy existenčně jednotlivce ohrožují a pokud k nim zároveň došlo z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Nedostatek dobře placených pracovních míst v Číně je nutno vnímat v jeho globálně politickém kontextu a považovat ho za důsledek vlády autoritářského režimu v zemi.

Městský soud žalobu rozsudkem ze dne 8.4. 2008 zamítl s tím, že žalobkyně uváděla pro svůj odchod ze země původu *pouze* ekonomické důvody – konkrétně, že celý život obdělávala půdu a byla ve špatné ekonomické situaci.

Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti rozsudku městského soudu kasační stížností, ve které namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ke své argumentaci v žalobě dodává, že tíživá ekonomická situace, ve které se stěžovatelka nacházela před opuštěním své země původu, byla způsobena politickými okolnostmi, kdy jako občanka autoritářského režimu neměla šanci získat takovou práci, která by mohla podpořit její životní podmínky a rozvoj a kdy tyto životní okolnosti byly natolik závažné, že se odhodlala k takovému kroku, jakým je opuštění vlastního domovského státu. Dále

namítá, že žalovaný a městský soud pochybili v tom, že neposoudili u stěžovatelky podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Podle stěžovatelky měli zvážit, zda za určitých okolností nemohou být ekonomické důvody podřazeny rovněž pod důvody humanitární.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že stěžovatelka uváděla pro svůj odchod ze země původu *pouze* ekonomické důvody. Ke vztahu § 16 a § 14 zákona o azylu žalovaný s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, dostupný na www.nssoud.cz) uvádí, že pokud je žádost o mezinárodní ochranu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu, není žalovaný povinen zkoumat, zda existují podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Pokud jde o argument stěžovatelky, že žalovaný neposoudil u stěžovatelky podmínky pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, stěžovatelka tuto námitku neuplatnila v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohla, a tudíž je tato námitka podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelná. Ve zbytku námitek je kasační stížnost přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s.ř.s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typech případů:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Pokud jde o námitku směřující proti posouzení možných důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje na vlastní jednotnou judikaturu, jakož i na judikaturu jiných správních soudů. Lze uvést např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 8. 2006, č. j. 65 Az 58/2005 - 21, podle něhož „*pouhá nespokojenost s politickým režimem v zemi původu nemůže být důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu*“. Ustanovení § 12 zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Ekonomické důvody mezi ně nepatří (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2003, č. j. 7 Azs 32/2003 - 60; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003 - 43, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 - 54, vše dostupné na www.nssoud.cz). Sama stěžovatelka uvádí, že ekonomické důvody mohou být za určitých okolností důvodem ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, pokud tyto problémy existenčně jednotlivce ohrožují *a pokud k nim zároveň* došlo z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Aniž by Nejvyšší správní soud posuzoval splnění první podmínky, musí konstatovat, že druhá podmínka [kauzální nexus mezi ekonomickou situací stěžovatelky a azylově relevantními důvody uvedenými v § 12 písm. b) zákona o azylu] není v projednávaném případě splněna a z tvrzení stěžovatelky nevyplývá.

Stěžovatelka rovněž nepoukazuje na rozpornou judikaturu ani nenavrhuje učinit judikatorní odklon. Pokud jde o čtvrtý důvod přijatelnosti, Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud (nikoliv však žalovaný) ve svém rozsudku nepřesně uvádí, že „*podle ... § 16 odst. 1 písm. a) zákona se žádost o udělení azylu [namísto udělení mezinárodní ochrany] zamítne jako zjevně nedůvodná...*“. Po nabytí účinnosti novely č. 165/2006 Sb. (tj. od 1. 9. 2006) se však institut zjevně nedůvodných žádostí zakotvený v § 16 zákona o azylu vztahuje na obě zákonem upravené formy mezinárodní ochrany, tj. azyl i doplňkovou ochranu, o jejichž udělení žadatel usiluje jednotnou žádostí o mezinárodní ochranu. Jinými slovy, žádost musí být zjevně nedůvodná, pokud jde o důvody pro udělení azylu, i zjevně nedůvodná, pokud jde o důvody pro udělení doplňkové ochrany. Slovní spojení „*uvádí pouze ekonomické důvody*“ v § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu je tak nutné vykládat jako „*neuvádí ani důvody pro udělení azylu ani důvody pro udělení doplňkové ochrany, ale pouze důvody ekonomické*“. Jelikož však stěžovatelka před městským soudem námitku ohledně doplňkové ochrany nevznesla, nepovažuje Nejvyšší správní soud tuto nepřesnost v rozsudku městského soudu za „*zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*“ ve smyslu čtvrtého důvodu přijatelnosti. Nejvyšší správní soud v této souvislosti dodává, že žádost stěžovatelky ve vztahu k důvodům doplňkové ochrany by neměla šanci na úspěch ani v případě, kdyby tuto námitku před městským soudem vznesla, neboť Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 7. 8. 2007, č. j. 5 Azs 15/2007 - 79, dostupném na www.nssoud.cz, konstatoval, že „*obavy stěžovatele, že v případě návratu do vlasti bude nezaměstnaný, ... nelze považovat za brožbu skutečného nebezpečí vážné újmy, jak je vymezena v ustanovení § 14a zákona o azylu*“. Tento závěr lze analogicky vztáhnout i na situaci stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura, jakož i judikatura jiných správních soudů, poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a městský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační

stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2008

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu